

Overweging bij Johannes 3: 22-36

Zondag 6 juni 2021

Ds. Dick Snijders

Eeuwig leven	Gemeente van Jezus Christus, Deze week krijgen we ter overweging de uitspraak van Johannes de Doper aangereikt dat Jezus eeuwig leven geeft. Of meer precies gezegd: wie gelooft in de Zoon, die heeft eeuwig leven. ‘Eeuwig leven’; woorden om proeven, om te beleven, wat roepen ze op? Het gemakkelijk om te zeggen wat eeuwig leven niet is. Het is niet dit leven en dan zonder einde, het is geen eindeloos proces van ouder worden en ook geen voortdurende situatie van jong zijn zonder verandering. Eeuwig leven is te verstaan als leven in verbondenheid met God. God is te verstaan als de kernwaarheid van het bestaan. Uit God vloeit alles voort en in God komt alles samen: oorsprong, doel en zin.
DNA	God is het principe dat opgesloten zit in het DNA van alles en van iedereen.

	Hij overstijgt de materiële werkelijkheid en Hij zit in de materiële werkelijkheid. Doordat Hij overstijgend is, omvattend, noemen we God 'boven' of 'hemel' en de materiële, geschapen, werkelijkheid 'beneden' of 'aarde'. In die zin zijn ook de wolken, de zon en de maan en alle planeten 'beneden'. Deze God leren wij kennen door het Oude en Nieuwe Testament als de God van Israël en de Vader van Jezus Christus. Hij wordt ook aangeduid als de goddelijke werkelijkheid, het universum of Allah. Het bijzondere van het christelijk geloof is de erkenning dat God in Jezus van boven naar beneden is gekomen. Wie gelooft in Jezus, heeft daarmee eeuwig leven.
Wie is Jezus	Het oude is voorbijgegaan, het nieuwe is gekomen. Dat is het thema van dit aanvullende getuigenis van Johannes de Doper over Jezus. In zijn eerste getuigenis zei hij: <i>'Daar is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.'</i> Dat is wat Jezus doet. Nu gaat het over de vraag wie Jezus dan wel is, dat Hij de zonde van de wereld kan wegnemen. Hij is de bruidegom, de bruidegom krijgt de bruid. In het Oude Testament wordt enkele keren hetzelfde beeld gebruikt: de bruid is een symbool van het volk in zijn relatie tot God.

	Als Jezus de bruidegom is, zegt Johannes in feite dat Jezus deze God is. Of Hij representeert God, of Hij doet het werk van God. Die twee zijn in elk geval te beschouwen als een eenheid.
Beneden	Jezus komt van boven, uit de hemel. Johannes zelf komt van beneden, uit de aarde. Op dat niveau staan we van nature allemaal. ‘Aarde’ heeft de bijklank van ‘zonde’ - van tobberigheid, moeizaamheid, van hebzucht, van spilzucht, liefdeloosheid, ziekte en dood. Vuil dat afgewassen moet worden en dat is de betekenis van de doop van Johannes. Een doop die Jezus lijkt over te nemen. Ik was verrast om te lezen dat Jezus zelf doopte - dat zal niet de christelijke doop in de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest geweest zijn, maar de doop van Johannes tot bekering. Een stukje verderop, in hoofdstuk 4, kunnen we lezen dat Jezus niet zelf doopte, maar zijn leerlingen. Dat maakt verder niet zoveel uit; het laat zien dat Jezus de doop van Johannes ondersteunt en overneemt. En dan tilt Hij het naar een hoger plan. Zoals Johannes het zelf zegt: <i>Hij moet groter worden en ik kleiner.</i>

Boven	Voor een rein leven, voor een goed leven, moeten niet alleen de voorwerpen die we gebruiken gereinigd worden en moet niet alleen ons lichaam gereinigd worden. Voor een goed leven moet ook ons innerlijk gereinigd worden: de doop met een nieuwe Geest, zodat de gezindheid van Jezus Christus ook onze gezindheid is. Wie die gezindheid heeft, heeft eeuwig leven.
Sacrament	Om ons daaraan te herinneren, zijn ons de sacramenten gegeven, zoals het Heilig Avondmaal dat we vandaag vieren. Aarde en hemel komen samen in het gewone brood en de gewone wijn (druivensap). We vieren ermee dat God in Jezus van boven naar beneden is gekomen, en dat God door zijn Geest nog altijd van boven naar beneden komt en toegang zoekt tot ons innerlijk.
Identiteit	We vinden onze identiteit in Christus. Dat is wie wij zijn. Wie wij zijn, wie wij in Christus zijn, overstijgt ons 'zo zijn', ons aardse zijn. Waar landt dit alles nu? Ons aardse zijn karakteriseren we met woorden als man, vrouw, wit, zwart, dik, dun, met syndroom, zonder syndroom, homo, hetero, rijk, arm, ziek, gezond, valide, invalide, slim, dom, en ga zo maar door. Voor jezelf zijn al die dingen enorm belangrijk.

Ze geven mogelijkheden en beperkingen.
En voor allerlei mensen en instanties blijkt het ook enorm belangrijk en iedereen vindt er iets van, de een is behoudend, de ander modern of progressief.
Telkens en telkens opnieuw afficheren mensen zich en zoeken naar erkenning, acceptatie en emancipatie.

Dan heb ik nieuws, goed nieuws.
Vanuit het evangelie zijn al die dingen totaal onbelangrijk, ons 'zo zijn' is onbelangrijk.
We kijken naar elkaar als de personen die we in Christus zijn, van boven opnieuw geboren.
Dat is de boodschap waarmee we in de samenleving kunnen staan, in het dorp, in de stad, in de kleedkamers van de sportverenigingen, in vriendengroepen, bij de Gay Parade en in de meest conservatieve, heterosexuele, witte omgeving, bij winnaars en bij verliezers op welk vlak dan ook.

We vormen met elkaar de kring, in ons hart, als tafelgenoten, als geloofsgenoten, als deelgenoten aan een nieuwe wereld, in verbondenheid met God, in verbondenheid met de mensen.
Dat is geen nieuwigheid, maar daar brengt het evangelie me als ik de woorden overdenk.
Dat is naar mijn idee wat geloven in de Zoon inhoudt.
En daardoor begrijp ik wat Johannes zei:
Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven.
Amen.